

KELETAS PASTABŲ APIE MYKOLO KLEOPO OGINSKIO VAIDMENĮ LIETUVOS BAJORŲ DELEGACIJOS VEIKLOJE 1810–1811 METAIS

SŁAWOMIR GODEK

Kardinolo Stefano Wyszyńskio universitetas

Vis stipriau nuo 1810 m. juntamas susidūrimo su Napoleonu neišvengiamumas ir su tuo susijęs rimtas pavojus, kad Rusijos imperijos Vakarų provincijose prasidės sukilimas, privertė imperijos valdžią peržiūrėti savo ligtolinę politiką Lietuvos gubernijų atžvilgiu. Šis naujas požiūris, atsižvelgiant į Michailo Michailovičiaus Speranskio pasiūlymus, greta kitų priemonių turėjo pasireikšti ir ekonominių koncesijų suteikimu Lietuvai. Pirmi šių koncesijų paprašė Vilniaus bajorai, kurių delegacijai, vadovaujamai Kazimiero Sulistrovskio, pavyko gauti nuolaidų, patvirtintų 1810 m. spalio 6 d. caro aktu. Šiek tiek vėliau panašių pastangų ėmėsi Gardino bajorai. Jų delegacijai vadovavo Ksaveras Druckis-Liubeckis. Abi šias delegacijas globojo Sankt Peterburge įtakingas prorusiškos grupuotės Lietuvoje lyderis Mykolas Kleopas Oginskis, daug prisidėjęs prie Vilniaus ir Gardino bajorų delegacijų keliamų reikalavimų sėkmės. Tačiau tai nepaneigia fakto, kad M. K. Oginskio prisiminimuose klaidingai aprašyta K. Druckio-Liubeckio misijos Sankt Peterburge pradžia. Įvairių asmenų korespondencijoje ir kituose šaltiniuose nurodyta, kad, kitaip nei papasakojo M. K. Oginskis, jog neva jo tiesioginis įsikišimas atvėrė K. Druckiui-Liubeckiui monarcho kabineto duris, Gardino bajorų pasiuntiniui pavyko savarankiškai gauti audienciją pas Aleksandrą I ir pradėti bendradarbiauti su Rusijos pareigūnais.

Reikšminiai žodžiai: Lietuvos bajorų delegacijos Sankt Peterburge, Mykolas Kleopas Oginskis, Ksaveras Druckis-Liubeckis.